

**[„PE CÂND ÎN AFARĂ...”] – de
Mihai Eminescu [18 decembrie
1881]**

Fotografie de arhiva. Mihai Eminescu de Nestor Heck – 1884. Basarabia-Bucovina.Info

Pe când în afară d. Stătescu exprimă în mod franc și leal viile sale regrete pentru tot ce a fost considerat ca blesant de către guvernul Austriei, încât în privirea desfacerilor esteriore stăm bine de tot, înlăuntru se petrec lucruri ca cele relevate în ședința Adunării de la 14 decembrie, cari dovedesc că și desfacerile interne stau bine.

D. C. Mihăilescu, profesor, deci după art. 49 al legii comunale funcționar salariat al statului, poziție incompatibilă cu funcțiunea de membru al consiliului comunal, e ales membru în consiliul orașului Galați și de-aci primar al acelui oraș. Ministerul confirmă această numire, pe cuvintele exprimate de d. C.A. Rosetti în Adunare, că profesorul nu este funcționar al statului, el este preot al învățământului. În calitatea de preot și de călugăr, cari nu sunt excluși de la eligibilitatea în consiliile comunale, d. C.A. Rosetti a confirmat alegerea aceasta de primar.

E drept că d. Mihăilescu și-a dat de-atunci încoace demisiunea, dar confirmarea din partea d-lui Rosetti nu încetează de-a fi incorectă.

A doua chestiune a fost cea relevată de d. C. Radu. După legea consiliului județean de la 1864, acest consiliu nu poate impune o contribuțiune decât cu aprobarea Corpurilor legiuitoare. Constituțiunea asemenea zice: impozitele votate de consiliile județene și comunale trebuie să primească confirmațiunea puterii legiuitoare și întărirea Domnului.

Consiliul județean de Bacău însă a crezut de cuviință, în anul 1880, să adauge, pe lângă două zecimi legale, o a treia zecime. A votat și a pus în buget acea a treia zecime și a înaintat ministerului bugetul spre confirmare. Ministerul confirmă bugetul, îl înapoiază consiliului declarând că-l aprobă, cu rezerva însă a aprobării Corpurilor legiuitoare pentru a treia zecime. Consiliul insistă să i se dea voie a percepe acea zecime și Ministerul răspunde că poate s-o perceapă (fără aprobarea prealabilă a Camerei).

Această zecime, care s-a perceput pentru cele mai nobile și mai bune... pretexte, la ce-a servit? A servit la ce servește la noi în țară orice ban perceput din sudoarea contribuabilului: la întreținerea unei societăți anonime pentru exploatarea bugetului.

Astfel, fără știrea lui Dumnezeu și a oamenilor, prin simplă conivență a ministrului cu vrun grup de postulanți de prin județe, se creează dări ce storc zeci de mii de franci din spatele contribuabililor, pentru ca din acești bani să se creeze... ce? Lefuri pentru membrii din consiliul județean, diurne și altele. Toate aceste, bineînțeles, prin călcarea stipulațiunilor formale ale Constituției.

MIHAI EMINESCU

OPERA POLITICA

1 ianuarie – 31 decembrie 1881

TIMPUL

EDIȚIE CRITICĂ ÎNTEMEIATĂ DE P E R P E S S I C I U S

EDIȚIE CRITICĂ ÎNGRIJITĂ DE MUZEUL LITERATURII ROMÂNE

Coordonator DIMITRIE VATAMANIUC

Editura Academiei RSR, 1985-1989

Vol XII

Mihai-Eminescu.Ro